

'Euthanasie op minderjarigen zal zeldzaamheid blijven'

Bevoegde federale commissie krijgt kritiek voor nodeloos oppoken van debat

RANI DECOCK

Het eerste overlijden van een minderjarige na euthanasie is een feit. Volgens experts kan dit twijfels wegnemen bij patiënt en arts, maar zal het zeldzaam blijven. Enkele artsen vinden het wel zorgelijk dat de Commissie Euthanasie het nieuws zo snel bevestigde.

Voor het eerst overleed een minderjarige in ons land na euthanasie. Bij de uitbreiding van de euthanasiewet 2,5 jaar geleden kreeg België heel wat kritiek uit binnen- en buitenland. We werden het eerste land waar patiënten euthanasie kunnen aanvragen zonder leeftijdsvoorwaarden. Alleen in Nederland kunnen minderjarigen ook euthanasie aanvragen, zij het pas vanaf 12 jaar.

"De grote misvatting van de buitenwereld is dat men denkt dat het heel regelmatig zou voorkomen", zegt professor Yves Benoit kinderarts, kinderkankerspecialist, hoogleraar kindergeneeskunde aan de UGent en voorzitter van de vzw Kinderkankerfonds. "Dat is niet zo, en dat wisten we al voor de wet ingevoerd werd."

Hij wijst erop dat er jaarlijks een zestigtal minderjarigen terminaal zijn door kanker, al zijn er ook andere ziektes die ondraaglijk lijden en een medisch uitzichtloze situatie tot gevolg hebben. In totaal spreken we dan van een paar honderd gevallen, tegenover 100.000 bij volwassenen.

Volgens experts is het dus niet verwonderlijk dat het zo 'lang' geduurd heeft. Ter vergelijking: ook Nederland kende slechts vijf gevallen in tien jaar tijd. Ze verwachten na deze eerste casus dan ook geen spectaculaire stijging. Maar deze pri-

meur zou wel twijfels kunnen wegnemen bij patiënten en het ijs breken voor artsen. Want ook al blijkt er geen echte nood te zijn, toch is het belangrijk dat de keuze bestaat, zegt Benoît. "Het is een bevrijdende wet, voor de patiënt, de familie en de arts. En uit eigen ervaring weet ik hoe vreselijk het is om een patiënt niet te mogen helpen in de laatste levensfase, na alles te hebben gedaan om de therapie maximaal in te zetten."

De wet die euthanasie mogelijk maakt voor minderjarigen is ook strikter dan voor volwassenen. Met een noodzakelijke goedkeuring van ouders en psycholoog, en de minderjarige patiënt moet ook ondraaglijk fysiek lijden en terminaal zijn. Psychisch lijden maakt dus alleen deel uit van de voorwaarden bij volwassenen. "Op dat vlak is de wetgeving nog te strikt", zegt professor Wim Distelmans, oncoloog (UZ Brussel), hoogleraar palliatieve geneeskunde (VUB) en voorzitter van de Federale Controle- en Evaluatiecommissie

Waarom informeert de commissie de bevolking nu al over deze zaak? Er is nood aan een sereen debat'

MARC DESMET
ARTS PALLIATIEVE ZORG

De euthanasiewet voor minderjarige uitgelegd

Sinds 2,5 jaar kan een minderjarige in België een verzoek tot euthanasie indienen, maar dat wil niet zeggen dat die uitgevoerd zal worden. De minderjarige moet 'oordeelsbekwaam' zijn: beseffen in welke situatie hij zit en wat de gevolgen van zijn vraag zijn. Het verzoek kan ook alleen

aanvaard worden als de patiënt fysiek lijdt aan een ongeneeslijke aandoening, uitbehandeld is en terminaal is. Ook moeten de ouders hun toestemming geven, en een onafhankelijke psycholoog of kinderpsychiater beslist over de oordeelsbekwaamheid. De wet is voor de minderjarige

strikter dan voor volwassenen: ondraaglijk psychisch lijden kan niet ingeroepen worden om euthanasie aan te vragen. Verder kunnen minderjarigen ook geen wilsverklaring opstellen, waarmee de arts tot euthanasie kan overgaan wanneer de patiënt onomkeerbaar buiten bewustzijn is. (RDC)

Euthanasie (FCECE), die de uitvoering van euthanasie controleert en evalueert. "Het onderscheid fysiek/psychisch is artificieel. Door palliatieve zorg kan een patiënt vaak de pijn controleren, maar weten dat je terminaal bent zorgt voor een ondraaglijk psychisch lijden, ook bij minderjarigen."

Overhaast

Daar is arts Marc Cosyns het mee eens. Al wil hij een sereen debat voeren. Hij vindt het niet kunnen dat de Commissie Euthanasie dit eerste geval zo snel bevestigde. "Dit debat moet gevoerd worden", zegt Cosyns. "Maar los van individuele gevallen en met respect voor de familie. Men had beter 1 of 2 jaar gewacht om de casus dan zorgvuldig en zonder onduidelijkheden te kunnen bespreken."

Dat het niet de taak is van de FCECE om de bevolking nu al van te informeren, zegt ook arts palliatieve zorg Marc Desmet (Jessa Ziekenhuis, Hasselt). De commissie moet onderzoeken of de

euthanasie volgens de wet is uitgevoerd en moet dat binnen de twee maanden rapporteren aan de Procureur des Konings. Tweejaarlijks publiceert ze ook een rapport. "Ik stel me er vragen bij dat de commissie de bevolking nu al informeert over dergelijke zaken, blijkbaar om daarmee het debat aan te vuren", zegt Desmet. "En dat terwijl we nog wachten op het rapport 2014-2015." Desmet pleit voor sereniteit, omdat anders het imago van België als euthanasieland alleen maar versterkt zou worden.